

Overdenking in de Passiezangdienst op 9 maart 2008, Capelle-Schollevaar, 16.00 uur

Thema: 'Gerechtelijke dwaling!' n.a.v. Exodus 23: 1-9, Lukas 23: 13-25 (is de kerntekst) en 1 Petrus 2: 18-25

1. Gerechtelijke dwaling in de zaak-Evans

Vandaag, 9 maart, is het exact 58 jaar geleden dat in een Britse gevangenis Timothy Evans de strop kreeg. In zijn strafproces had de jury bepaald dat hij schuldig was aan moord op zijn dochtertje, Geraldine, een baby nog maar. Wat was er gebeurd?

Timothy Evans, afkomstig uit Wales, trouwde in 1947 met Beryl Thorley. Een jaar later verhuisde het jonge stel naar een flat in Londen. Dat jaar werd ook hun dochter Geraldine geboren.

Timothy, Beryl en Geraldine Evans

Timothy had geen beste naam, hij kon behoorlijk liegen en hadden Beryl en Timothy vaak hoog oplopende ruzies, waar veel burens in de flat last van hadden. In november 1949 verdwenen Beryl en Geraldine. Er volgde een uitgebreid onderzoek, en in december werden de lichamen van Beryl en Geraldine samen gevonden in een klein washokje in de flat. Ze waren allebei gewurgd. Timothy gold als de hoofdverdachte. In het proces tegen hem was een buurman uit de flat, John Christie, één van de belangrijkste getuigen. De rechter gaf hem een compliment, omdat hij zo helder en duidelijk het bewijs geleverd had. Maar Timothy wees juist deze buurman aan als de dader. Het mocht niet baten, Timothy werd opgehangen. Maar wat bleek? Drie jaar later verhuisde Christie. Er kwam een nieuwe bewoner in zijn flat. En die nieuwe bewoner ontdekte in de flat van Christie zes lijken. John Christie werd gevangengenomen en hij bekende ook de moord op Beryl Evans. In de jaren die volgden zijn over deze hele kwetsie twee boeken geschreven, door verschillende auteurs. In 1966 werd Timothy Evans postuum vrijgesproken van de moord op zijn vrouw en dochter. Zijn terechtstelling berustte op een gerechtelijke dwaling.

Onschuldig, en tóch door de rechter veroordeeld tot de doodstraf. Onschuldig, en toch geëxecuteerd. Wat zal er omgegaan zijn in het hoofd van Timothy Evans, vraag je je dan af. De nacht voor je executie. 'Ik zit hier ten onrechte. Ik had gewoon vrij kunnen leven. Maar door een speling van het lot denkt de jury dat ik schuldig ben. Ik zal boeten voor iets dat ik niet heb gedaan. De werkelijke dader zal lachen in zijn vuistje... En mijn leven hier op aarde houdt op. Met mij is het nu gedaan.'

2. Gerechtelijke dwaling in de zaak-Jezus

Een gerechtelijke dwaling, dat is een nachtmerrie. En die nachtmerrie, daar is ook de Here Jezus doorheen gegaan. Daar staat Hij, volkomen onschuldig. Hij de Rechtvaardige. En toch hoort Hij de doodstraf eisen. Toch is daar dan toch het vonnis van Pilatus, de rechter: 'Kruisig Hem!' Hij zal boeten voor onrecht en zonde die Hij nooit heeft bedreven.

Maar als je de situatie van de Here Jezus vergelijkt met die van Timothy Evans, dan zijn er ook enorme verschillen. En juist uit die verschillen komt naar voren hoe diep het lijden van Jezus gegaan is. Ik noem twee punten van verschil.

3. Eerste verschil: Jezus' rechters erkennen Zijn onschuld

In de eerste plaats dit: de jury van Timothy Evans was er werkelijk van overtuigd dat hij schuldig was. De jury deed een poging om eerlijk te zijn. Het was een mislukte poging, maar toch... Pilatus en Herodes, die allebei een onderzoek hadden gedaan in de zaak tegen Jezus, kwamen tot dezelfde conclusie: 'Deze man is onschuldig!' En tóch spreekt Pilatus het doodvonnis uit. Waarom? Niet omdat hij recht wil spreken, maar omdat hij geen ruggegraat heeft. Hij ziet die schreeuwende massa voor zich, en hij wordt bang voor zijn eigen hachje. Uiteindelijk wint de willekeur, de grillige volkswil, uiteindelijk zijn het de donkere krachten van de duisternis die Jezus naar de afgrond voeren. Het recht wordt gewoon aan de kant geschoven, gerechtelijke dwaling is hier opzettelijke dwaling, het loopt uit op gerechtelijke moord! Dat is het eerste verschil.

4. Tweede verschil: Jezus gaat bewust de weg naar de dood

En dan het tweede verschil: Timothy Evans wordt slachtoffer van de verkeerde inschatting van mensen, wat hij ook zegt, hij wordt als het ware onder de voet gelopen. Bij Jezus is het volstrekt andersom. Jezus is geen willoos slachtoffer, Jezus kiest voor de weg naar het kruis. Hij, die geen enkele zonde heeft, die volstrekt volmaakt is, Hij heeft ervoor gekozen, bewust, om naar Jeruzalem te gaan, om na het eten van de Paasmaaltijd naar Gethsemane te gaan, waarvan Hij weet dat Judas daarheen zal komen, en in Gethsemane treedt Hij Zelf naar voren: 'Als jullie Mij zoeken, laat dan Mijn discipelen vrijuit gaan.' Hele bewust gaat Hij deze weg, omdat Hij weet: 'Alléén zo, alléén door onschuldig te lijden en te sterven, kan Ik mensen redden. Ik zal in hun plaats de straf dragen voor hun zonden. Ik zal de grote zondenbok zijn. Ik zal voor hen in de bres springen, zodat een ieder die gelooft in Mij, het eeuwige leven zal krijgen.' En als Hij dan geëxecuteerd wordt aan het kruis, dan komt er geen scheldwoord over Zijn lippen. Geen vloek. Geen bitter verwijt. Alleen een gebed: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.'

Vooral vanwege de gerechtelijke dwaling in de zaak-Evans is in Engeland in 1966 de doodstraf afgeschaft. Ik weet niet hoe u over de doodstraf denkt, maar één ding is zeker: als de doodstraf wordt afgeschaft, kan er niet meer iemand onschuldig worden geëxecuteerd.

5. Derde verschil: Jezus' dood betekent leven voor schuldigen

En zo komen we nog bij een derde verschil: door de dood van Timothy Evans is er leven voor onschuldigen. Maar door de dood van Jezus Christus is leven voor schuldigen. Als God ons werkelijk zou oordelen naar alles wat er in ons leven misgaat, dan zouden wij geen leven hebben. Maar als wij geloven in Jezus Christus, dan beschouwt God onze schuld als voldaan. Afbetaald, op Golgotha. Door de dood van Jezus Christus is leven voor schuldigen. Barabbas, die vreselijk boef, is feitelijk de eerste die dat aan den lijve heeft ondervonden: Jezus ging de dood in, en zo kwam hij vrij.

6. Wat doen wij met Zijn offer?!

En nu heb ik een vraag aan u. Een aan jou. Een heel persoonlijke vraag: 'Wat doet dat met u, dat Jezus dat allemaal voor u heeft over gehad?' Of bent u eraan gewend, aan die boodschap, dat Hij stierf voor onze zonden? Wat doet het met u? Als er één is die recht heeft op ons leven, dan is Hij het toch? Hij heeft ons vrijgekocht met bloed? Zouden wij dan niet álles wat we in ons hebben, álles, geven voor Hem? Zouden we niet alles inzetten in Zijn dienst, om te doen wat Hij graag wil? Om onze naasten te dienen in het voetspoor van Jezus? Dat is precies wat Petrus zegt: 'Dat is uw roeping; ook Christus heeft geleden, om uwentwil, en u daarmee een voorbeeld gegeven. Treed dus in de voetsporen van Hem die geen enkele zonde beging en over Wiens lippen geen leugen kwam.'

U bent gekocht, u bent duur gekocht, met bloed van een onschuldige. Beseft u dat? En jij, neem je het mee? Als je op het punt staat om iets te gaan doen waarvan je weet dat God het niet goed vindt, denk dan aan de Here Jezus, die voor jou aan het kruis hing. Hij heeft je vrijgekocht. Je bent van Hem!

William Dixon was een weduwnaar: hij had zijn vrouw verloren en ook zijn enige zoon. Op een dag zag hij dat het huis van zijn buurvrouw in brand stond. De buurvrouw was al oud. Zelf was ze al gered uit het brandende huis, maar bovenaan de trap, in die vlammenzee, stond haar kleinzoon, en hij kon geen kant op. William aarzelde geen moment, hij klom langs de stalen regenpijp omhoog. Die regenpijp was zó gloeiend heet, dat hij zijn handen gruwelijk verbrandde. Maar hij pakte het jongetje, en kwam langs de regenpijp weer omlaag. Een poosje daarna overleed de oude buurvrouw. Het jongetje bleef achter, alleen, zonder familie. De dorpsraad moest een beslissing nemen: naar wie kon het jongetje toe? Er waren twee mensen die allebei het jongetje in huis wilden nemen. De één was een man die zijn zoon verloren had, en nu graag een kind wilde adopteren. De ander was William Dixon. De eerste man hield een heel verhaal, met allerlei redenen waarom hij vond dat hij de jongen zou moeten krijgen. En toen kwam William Dixon. Hij zei niets, maar hij liet alleen zijn handen zien. Verminkt door de hitte van de regenpijp. De dorpsraad stemde, en was unaniem van mening dat de jongen naar William Dixon moest gaan.

Jezus Christus, de onschuldige, gaf alles wat Hij had om ons te redden. Hij kocht ons vrij. Ook jou, ook u. Hebt u Hem al erkend als uw Verlosser? Ben jij al op je knieën gegaan voor Hem? Bid het maar: 'Heer, hier ben ik. U gaf alles voor mij. Nu is mijn leven voor U. Gebruik mij maar in Uw dienst. Gebruik mij maar, tot zegen van de mensen om mij heen!' Amen.